

Soldatmoderns tårar.

1.

Den gången i Moskva – Mausoleet.

Tystnaden het under våra kroppar.

*Jag trampar vidare i en kö,
vars dagar är räknade.*

*Men då, när allt är över
ligger de båda liken kvar,
orubbliga, som vid en grav, förstelnade.*

*Den glömda människan, här okänd,
under taggtråd i Gulag;
anonyma röster, uppdiktade manifest:*

*aningslösa skrifter här och nu:
som den första gången vid Marx' skrivbord.*

*Vi går ut ur denna dödens bunker.
Våra fotsulor sårbara.
Våra västerländska avtryck i röd jord.*

*Här - en dag vid Röda Torgets förfalskade styrka:
de hedrade liken i två glaskistor,
tunna som luft, obrukbara som döden.*

*Tystnaden drar ut över Sibiriens tundror.
Vi glider, med förfrusna händer, ohjälpligt vidare.*

*Hatet gör ingen vila under vaksamma nätter.
Inte heller vid Poltava.*

Likgiltighetens grumliga vatten är inte nog.

2.

*Döden talade en gång vid Babij Jar.
Här gav poeten sanningen en röst.*

Ord grävdes upp ur livets förmultnade gravar.

*Ett mörker, lösgjort ur helvetes omutliga vrede;
dess närvarande röster krossade, som frusna rop.*

*Dock vrider solen dagens axel.
Den upphäver myten om helgonets närvaro.
Tvingar till insikt vid mausoleets kistor.*

Ingen kan ännu hantera sorgen.

3.

*Den ädle Rodionov lyfter oket från sina skuldror.
Där finns en Kalasjnikov, camouflerad,
intill förklädnadens förrädiska kamp.*

*Ikonen lyser.
Dess hjärta pulserar i trä.
Någon har fördelat färgerna;
som när den troende ber
den högste om nåd och försoning.*

4.

*Soldatmoderns oro sänker sig mot skymning.
Hennes nätter är fyllda av rökelse, förfäran, plåga.*

*Hennes trosläppar nu södernötta
mot sonens huvud.*

*På ett fat kan ett huvud bjudas.
Det kan också tvingas in i en plastpåses vakuum,
under skräckens resa.*

*Hon håller hans huvud ömt,
som en mor sitt barn;
nu förstelnat mellan bedjande händer.*

5.

*Någonstans sägs det finnas ett hem, en plats, en vila:
ett Gudsfridens minne bland Tjetjeniens ruiner.*

*Såg du det Jevgenij?
Såg du Korset som gravens räddning?
Såg du Ljuset i dödsskuggans dal?*

6.

*Blodet från törnekronens smärta,
alltmer närvarande.*

*Gudsmoderns sorg ropande
ur nattens ruiner.*

Ikonen i skymningsljus.

Tårar bär Mästarens sorg.

7.

*Nu åter – Charkiv, Mariupol, Butja, Borodyanka...
Bedjande röster ur krigets ekande katedraler.
Ruiner i nattens tystnad,
skelett över ett förlorat samvete.*

*Hur hanterar vi närvarons känsla och frånvaro?
Här och nu, du och jag:
som när en sökande, vilsen hund,
nyss blivit omfamnad av en välkänd hand i flyktens spår.*

Hans-Evert Renérius

(1996, 2022)

Information:

1. Jevgenij Rodionov dog för sin kristna tro i Tjetjenienkriget. Han är den ryske soldaten som av folket blivit helgonförklarad i den ortodoxa kyrkan.
2. Babij Jar är namnet på en ravin i närheten av Kiev, där under kriget ett stort antal Sovjetmedborgare, däribland tusentals judar, sköts av tyskarna.
3. Jevgenij döda kropp hemtransporterades utan huvud. Han halshöggs. Hans mor Ljubov hämtade det senare; nu i en plastpåse.
4. Begravningsgudstjänstens sista ord: "vetjnaja pamjat". Betyder att varje människa för alltid finns i Guds minne.
5. I diktens inledning refererar jag till ett eget besök i Moskvas mausoleum, 1971.